

บทที่ 3

การท่องเที่ยวเกาะสมุย

ข้อมูลทั่วไป

จากข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, กองข่าวสารการท่องเที่ยว (2552) พบว่า เกาะสมุย ตั้งอยู่ในบริเวณอ่าวไทย เป็นอำเภอหนึ่งในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี (เป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดสุราษฎร์ธานี) ห่างจากสุราษฎร์ธานีไปทางทิศตะวันออก ประมาณ 84 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 247 ตารางกิโลเมตร กว้าง 21 กิโลเมตร ยาว 25 กิโลเมตร ถนนรอบเกาะ (ถนนสายทวิราษฎร์ภักดี) ยาว 50 กิโลเมตร พื้นที่ถึง 1 ใน 3 ของเกาะสมุย เป็นที่ราบ จึงสามารถสัญจรไปมาได้สะดวกและที่สำคัญคือ สามารถสร้างสนามบินได้ ซึ่งอำนวยความสะดวกสบายให้การท่องเที่ยวเกาะสมุยได้เป็นอย่างดี และเป็นเกาะที่มีหาดทรายสวย ทรายขาว มีชื่อหลายแหล่ง อาทิ หาดเฉวง หาดนาเทียน หาดตลิ่งงาม และหาดละไม เป็นต้น ลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบมรสุมเขตร้อนมี 3 ฤดู คือ ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ฤดูหนาวเริ่มเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม เป็นช่วงที่มีลมมรสุม และฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน ซึ่งมีคลื่นลมสงบ

เกาะสมุยเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญอันดับต้น ๆ ของประเทศอีกแห่งหนึ่ง ที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก เพราะมีธรรมชาติอันงดงาม มีหาดทรายขาวละเอียดที่สะอาดบริสุทธิ์ อีกทั้งยังเพียบพร้อมไปด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกทุกรูปแบบครบครัน ทั้งที่พักหลากหลายรูปแบบจำนวนมาก มีการคมนาคมที่สะดวก และมีสนามบินเป็นของตัวเอง ที่ช่วยเพิ่มศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว และเติมเต็มให้เกาะแห่งนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สมบูรณ์แบบ ปัจจุบันเกาะสมุยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของทะเลอ่าวไทยตอนใต้ ที่มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติหลั่งไหลไปเยี่ยมชมเยือนปีละหลายล้านคน

คำว่า “สมุย” เป็นคำมาจากภาษาใดไม่ปรากฏแน่ชัด มีข้อสันนิษฐานต่าง ๆ นานา บ้างก็ว่ามาจากภาษาจีนไหหลำ “เซ่บ่วย” แปลว่า “ด่านแรก” หรือ “ประตูแรก” ซึ่ง

ชาวจีนที่มาติดต่อค้าขายกับประเทศไทยในสมัยก่อน มาแวะพักจอดเรือใช้เรียกเกาะสมุย แล้วออกเสียงเพี้ยนมาเป็น “สมุย” บ้างก็ว่ามาจากภาษาทมิฬ “สมอย” แปลว่า คลื่นลม บ้างก็ว่ามาจากชื่อต้นไม้ที่มีอยู่ทั่วไปในภาคใต้ คือ “ต้นหมุย” บ้างก็ว่า “สมุย” เป็นคำมลายู ซึ่งพวกแขกมลายูที่ติดต่อค้าขายกับประเทศไทยใช้เรียก

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจบนเกาะสมุย มีดังนี้ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, กองข่าวสารการท่องเที่ยว, 2552)

หาดหน้าทอน อยู่ทางด้านหน้าของเกาะหรือด้านทิศตะวันตกของเกาะ เป็นหาดที่เหมาะสมแก่การเล่นชายหาด และยังมีร้านจำหน่ายอาหารทะเลสด ๆ จากชาวบ้านซึ่งตั้งอยู่ริมถนนให้นักท่องเที่ยวได้เลือกซื้อหากันในราคาถูก ในยามเย็น ณ หาดแห่งนี้ยังเป็นสถานที่สำหรับชมพระอาทิตย์ตกที่สวยงามอีกแห่งหนึ่ง และยามค่ำคืนหาดแห่งนี้ยังทำหน้าที่เสมือนประภาคารคอยให้สัญญาณแก่ชาวประมงในการออกทะเล หาดแห่งนี้มีท่าเรือที่เป็นศูนย์กลางในการเดินทาง ได้แก่ เรือเฟอร์รี่จากอำเภอดอนสัก เรือด่วนจากสุราษฎร์ธานี และเรือเฟอร์รี่ที่ให้บริการ เกาะสมุย-เกาะพะงัน นอกจากนี้ในทุกเช้ายังมีเรือให้บริการนักท่องเที่ยวไปสู่หมู่เกาะอ่างทอง ตลอดจนถึงมีร้านจำหน่ายตั๋วรถโดยสารที่จะเดินทางไปกรุงเทพมหานคร

หาดคลองงาม เป็นหาดที่อยู่ถัดไปในทิศทางใต้ของท่าเรือเฟอร์รี่ เป็นหาดขึ้นชื่อในการชมพระอาทิตย์ตกที่สวยงามที่สุดบนเกาะ เนื่องจากด้านหน้าของหาดเป็นที่ตั้งของเกาะสี่ เกาะห้า ในเวลาที่ดวงอาทิตย์ตกจะสามารถมองเห็นภาพของดวงอาทิตย์ตกลงระหว่างกลางเกาะทั้งสองและจมหายไปในทะเล เป็นภาพที่สวยงามมาก ในช่วงเย็นหาดแห่งนี้จึงเต็มไปด้วยนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ในช่วงกลางวันยังสามารถเช่าเหมาเรือเพื่อเดินทางไปยังเกาะสี่ เกาะห้า ดำน้ำชมปะการัง หรือพักผ่อนด้วยการตกปลาได้

หาดพังกา อยู่ทางตอนใต้ด้านทิศตะวันตกของเกาะ เป็นหาดที่เงียบสงบ ภาพที่เห็นโดยส่วนใหญ่บนหาดแห่งนี้ คือ เรือหางยาวของชาวบ้านที่จอดเรียงรายเป็นจำนวนมากและกลุ่มชาวประมงที่ดำรงชีวิตอยู่กับการหาปลา บนหาดแห่งนี้ยังสามารถหารีสอร์ทราคาพิเศษพักผ่อนได้อย่างสบาย

หาดทองกรูด อยู่ถัดไปจากหาดพังกา หาดแห่งนี้จัดว่าเป็นหาดที่เงียบสงบอีกแห่งหนึ่ง บนหาดแห่งนี้ยังมีท่าเรือหางยาวสำหรับเดินทางไปเกาะแตน โดยใช้เวลาเดินทางเพียงแค่ 15 นาที จึงสามารถเดินทางแบบเช้าไปเย็นกลับได้

หาดบางเก่า-นาเทียน อยู่ถัดจากหาดทองกรูดไปทางทิศตะวันออก หาด 2 แห่งนี้เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการพักผ่อนอย่างเงียบ ๆ ต้องการความเป็นส่วนตัว ลักษณะของหาดเป็นหาดกว้างและทอดตัวยาว น้ำริมหาดแห่งนี้ค่อนข้างตื้น ริมหาดมีทิวมะพร้าวเป็นแนวร่มรื่นและสวยงาม

หาดหัวถนน อยู่ถัดจากหาดบางเก่า-นาเทียน และอยู่ทางทิศใต้ถัดมาจากหาดละไม เป็นหาดสงบอีกหาดหนึ่ง ไม่เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวมากนัก ลักษณะชายหาดมีส่วนที่ทอดยาวออกไป จึงทำให้ระดับน้ำไม่ลึกจนเกินไป หาดแห่งนี้สะดวกแก่การเดินทางไปหาดหน้าทอนมาก เนื่องจากเป็นเส้นทางถนนใหญ่ที่มาจากหาดละไมตัดกลางเกาะไปสู่หาดหน้าทอน

หาดละไม หาดแห่งนี้เป็นหาดขึ้นชื่อ ด้วยความสวยของโค้งอ่าวที่มีทิวมะพร้าวปลูกอยู่เป็นแนว ในบางช่วงของหาดระดับน้ำลึก คลื่นแรง แหล่งท่องเที่ยวขึ้นชื่อบนหาดแห่งนี้ ได้แก่ ศูนย์วัฒนธรรมวัดละไม

หินดาหินยาย ตั้งอยู่ที่บริเวณหาดละไมบนเกาะสมุย เป็นพื้นที่สาธารณะที่เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมธรรมชาติอันน่าสนใจของหินดาหินยาย พื้นที่บริเวณหาดจะเป็นหินทั้งหมด สามารถเดินลงไปได้ถึงทะเล นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกับธรรมชาติของหาดหินที่สวยงาม เหมาะแก่การนั่งเล่นพักผ่อน หรือเล่นน้ำ และที่น่าสนใจ คือ บริเวณหินดาหินยายจะมีหินรูปร่างประหลาดอยู่ 2 แห่งด้วยกันซึ่งมีชื่อว่า หินดา และหินยาย เป็นจุดที่นักท่องเที่ยวที่มาเกาะสมุยต้องแวะเวียนเข้ามาถ่ายรูป

ศูนย์วัฒนธรรมวัดละไม เป็นวัดเก่าแก่ที่มีอายุเกือบสองร้อยปี ที่เรียกว่า ศูนย์วัฒนธรรมก็เนื่องมาจากวัดแห่งนี้เป็นสถานที่เก็บรวบรวมของใช้เก่าแก่ ซึ่งล้วนเป็นของใช้ในชีวิตประจำวัน อาทิเช่น ตะเกียงโบราณ จอบ เสียม เครื่องดนตรี เตาไฟใช้ถ่าน กระจก รองเท้าหนังควาย และผลิตภัณฑ์จากมะพร้าวและเมื่อเดินเที่ยวชมของใช้เหล่านี้จนหมดแล้วทำให้สามารถเรียนรู้ถึงการดำรงชีวิตของชาวบ้านในอดีตบนเกาะสมุยแห่งนี้ได้เป็นอย่างดี ทางด้านทิศใต้ของหาดละไม ยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าสนใจ

อีกอย่าง คือ หินตาหินยาย หินที่มีรูปร่างแปลกตา ซึ่งมีตำนานเล่ากันมาเนิ่นนานว่ามีสามี ภรรยาคู่หนึ่งได้เดินทางล่องเรือเพื่อจะไปขอหญิงสาวมาเป็นลูกสะใภ้ แต่เกิดเรือล่มขึ้น กลางทางด้วยแรงอธิษฐานของทั้งคู่ที่มีความตั้งใจจริงจึงบันดาลให้ทั้งสองกลายเป็นหิน ดังกล่าว บริเวณริมหาดที่เป็นที่ตั้งของหินตาหินยาย มีร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกให้เลือกซื้อหลายร้านและหากมีโอกาสได้เดินทางมาเที่ยว ณ ที่แห่งนี้

หาดเฉวง ชายหาดทางด้านตะวันออกของเกาะ ความยาวของหาดประมาณ 6 กิโลเมตร เป็นชายหาดที่มีชื่อเสียงที่สุด และยาวที่สุดของเกาะสมุย หาดทรายขาวสวย น้ำทะเลใสระยิบระยับ ระดับน้ำไม่ลึกมากสามารถเล่นน้ำได้ดี ตลอดแนวหาดอันสวยงาม จึงเต็มไปด้วยนักท่องเที่ยวที่มานอนอาบแดด เล่นน้ำ และกิจกรรมชายหาดที่มีแทบทุกอย่าง หาดเฉวงแบ่งออกเป็นสี่ช่วง คือ หาดเฉวงเหนือ ซึ่งอยู่ทางเหนือสุด หาดเฉวงกลาง ซึ่งอยู่ตรงกลาง ถัดมาคือ หาดเฉวงใต้ และหาดเฉวงน้อย บริเวณหาดเฉวงเหนือและหาดเฉวงกลางมีบรรยากาศที่คึกคัก มีโรงแรมชั้นหนึ่งให้บริการมากมาย ตลอดแนวหาดจะมีร้านที่แนะนำและให้บริการอุปกรณ์ดำน้ำ ร้านอาหาร ร้านขายเสื้อผ้าและเครื่องประดับ กลางคืนจะเต็มไปด้วยแหล่งบันเทิง ตลอดจนศูนย์กลางแห่งกิจกรรมต่าง ๆ มากมายที่ถือว่าเป็นสี่สัณขามราตรีบนเกาะสมุย เป็นเสน่ห์ที่ได้รับการบอกต่อ ทำให้หาดเฉวงเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว จนเป็นศูนย์กลางของธุรกิจการท่องเที่ยวของเกาะสมุยในปัจจุบัน

หาดเฉวงน้อย จัดว่าเป็นชายหาดสวยงามและมีความกว้าง โดยเฉพาะเวลาที่น้ำลง จะเห็นพื้นทราย เป็นลานกว้างขนาดใหญ่กว่าสนามฟุตบอลหลายเท่าตัว ยิ่งหากเป็นในคืนที่พระจันทร์เต็มดวงด้วยแล้ว แสงจากดวงจันทร์ตกกระทบลงบนพื้นทรายเป็นประกายแวววาว ยิ่งสร้างความสวยงามและประทับใจเป็นอย่างยิ่ง

หาดเชิงมน ตั้งอยู่ทางด้านทิศเหนือของเกาะ เป็นชายหาดแคบ ๆ มีแนวโขดหินตามแนวหาด มีลักษณะเป็นส่วนตัวและเงียบสงบ เหมาะแก่การเล่นน้ำ เนื่องจากมีแหลมยื่นลงไปในทะเล บางแห่งจะมีปะการังน้ำตื้นให้นักท่องเที่ยวได้ชม ในเวลาที่น้ำลงสามารถเดินเท้าไปยังเกาะสม บริเวณหาดแห่งนี้สามารถหาที่พักในราคาที่ไม่สูงจนเกินไปได้

หาดพระใหญ่ ตั้งอยู่ติดกับหาดเชิงมน สามารถเดินทางเชื่อมต่อไปยังเกาะฟาน ซึ่งเป็นเกาะเล็ก ๆ ด้วยถนน สามารถขับขี้อวดยานพาหนะไปมาได้โดยสะดวก

พระใหญ่หรือพระพุทธรูปโคดม เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย ขนาดหน้าตักกว้าง 5 วา 9 นิ้ว ประดิษฐานอยู่บริเวณเกาะฟาน และเป็นที่ตั้งสำนักวิปัสสนากรรมฐานสำหรับผู้สนใจปฏิบัติธรรมพักอาศัยได้ พระธาตุหินงู พระบรมสารีริกธาตุเกาะสมุย หรือชาวเกาะสมุย เรียกว่า พระธาตุศิลาสูง อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเกาะสมุย 17 กิโลเมตร ตามประวัติสร้างโดยชาวบานตำบลมะเร็ต ชื่อ นายศรีทอง และได้มีพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2498 โดยเจ้าคุณพระอรรรถศีลสุทธิพงษ์แห่งวัดชีโตน อำเภอฝักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นผู้มอบให้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถเสด็จมาทรงนมัสการ เมื่อวันที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2505 ชาวเกาะสมุยถือเป็นประเพณีมีงานนมัสการสืบมา

หาดบ่อผุด ตั้งอยู่ทางด้านทิศเหนือของเกาะสมุย อยู่ห่างจากหาดแม่น้ำ เป็นหาดที่มีความโค้ง ตามแนวของอ่าวบ่อผุด จัดว่าเป็นหาดที่มีชื่อเสียงในเรื่องของอาหารทะเล เพราะมีร้านอาหารจำหน่ายอาหารทะเลสด ๆ ให้เลือกชิมเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังเป็นชุมชนชาวประมงเก่าแก่ มีบ้านเรือนปลูกสร้างตั้งอยู่ริมหาดเป็นแนวยาว เหมาะแก่ผู้ที่ต้องการพักผ่อนในบรรยากาศที่เงียบสงบมากกว่าการเล่นน้ำ นอกจากนี้ยังมีท่าเรือให้บริการในการเดินทางจากเกาะสมุยไปยังเกาะเต่าด้วยเรือทุกวัน

หาดแม่น้ำ อยู่ระหว่างหาดบ่อผุดและหาดบางโพ มีแนวชายหาดที่ยาวแต่ไม่กว้างมากนัก นับว่าเป็นหาดที่เงียบสงบเหมาะแก่การพักผ่อนเป็นอย่างยิ่ง สำหรับการลงเล่นน้ำในบางช่วงต้องใช้ความระมัดระวังเนื่องจากระดับน้ำมีความลึกและมีคลื่นสูง นอกจากนี้ยังสามารถศึกษาถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนเก่าแก่นับร้อยปี และยังมีเรือหางยาวให้บริการเดินทางไปยังเกาะพะงัน (ไปขึ้นฝั่งที่หาดรีบนบนเกาะพะงัน) ในช่วงเวลาเที่ยงของแต่ละวัน โดยใช้เวลาประมาณ 40 นาที หาดแห่งนี้มีรีสอร์ทให้เลือกพักหลากหลายรูปแบบ

หาดบางโพ อยู่ทางด้านทิศเหนือด้านตะวันตกของเกาะ อยู่ระหว่างหาดหน้าทอนและหาดแม่น้ำ สะดวกในการเดินทางเพราะมีถนนเลียบชายหาด หาดแห่งนี้มีความสงบเป็นส่วนตัว เมื่อขึ้นอยู่ริมหาดสามารถมองเห็นเกาะพะงัน นอกจากนี้จะได้พักผ่อนในบรรยากาศที่เป็นส่วนตัว

น้ำตกหน้าเมือง เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ที่เป็นที่ชื่นชอบแก่ผู้ที่ต้องการพักผ่อนและต้องการเปลี่ยนบรรยากาศเล่นน้ำจืดบนเกาะ การเดินทางมาเที่ยวชมน้ำตกแห่งนี้นับว่ามีความสะดวก มีถนนเข้าถึงน้ำตกและอยู่ห่างจากท่าเรือหน้าทอนเพียงแค่ 14 กิโลเมตร และเมื่อเดินทางมาถึงน้ำตกก็จะได้พบกับลานกว้าง มีที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจ ตลอดจนร้านอาหารและร้านจำหน่ายของที่ระลึกให้บริการ หลังจากนั้นก็จะพบกับน้ำตกหน้าเมือง 1 ซึ่งจัดว่าเป็นน้ำตกขนาดเล็ก มีความสูงประมาณ 15 เมตร สายน้ำจะไหลลงมารวมกันเป็นแอ่งขนาดใหญ่ เหมาะแก่การเล่นน้ำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่ชอบความสนุกสนานสมบันในการเดินทางก็สามารถเดินเท้าเข้าไปชมน้ำตกหน้าเมือง 2 ซึ่งมีขนาดใหญ่และสวยงามเป็นอย่างยิ่ง กระแสน้ำที่นี้ค่อนข้างไหลแรง และระหว่างทางยังจะได้ชมแคมป์ช้าง สถานที่ที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นอย่างยิ่ง และยังจะได้พบกับภาพความสวยงามของสายน้ำที่ไหลพาดผ่านหน้าผา ชมสวนมะพร้าว จนลิ้มความเหน็ดเหนื่อยจากการเดินเท้าไปได้ เมื่อเดินทางมาถึงน้ำตกก็จะได้เห็นถึงความสูงใหญ่ของสายน้ำ และสามารถเดินเลาะด้านข้างไปสู่ชั้นสูงสุดของน้ำตกชมความสวยงามของน้ำตกที่ทิ้งตัวลงมาไหลผ่านผาหิน

น้ำตกหินลาด เป็นน้ำตกที่ได้รับความนิยมไม่แพ้หน้าตักหน้าเมือง น้ำตกแห่งนี้เป็นแหล่งน้ำที่ถูกแจกจ่ายให้ประชาชนให้ตลาดอ่างทองได้ใช้อุปโภคบริโภคที่อยู่ในความดูแลของการประปาส่วนภูมิภาค น้ำตกแห่งนี้อยู่ห่างจากท่าเรือหน้าทอนประมาณ 3 กิโลเมตร การเดินทางสะดวกมีถนนเข้าถึงตัวน้ำตก เหมาะแก่นักท่องเที่ยวที่ต้องการพาเด็ก ๆ มาเล่นน้ำ เพราะระดับน้ำไม่ลึก กระแสน้ำไม่ไหลแรงเพราะไหลผ่านโขดหินน้อยใหญ่ลดหลั่นกันลงมา บวกกับความร่มรื่นของป่า จึงเหมาะแก่การนั่งพักผ่อนเป็นอย่างยิ่ง เจดีย์แหลมสอ เป็นเจดีย์ที่สร้างขึ้นโดยหลวงพ่อดัง พระภิกษุที่เป็นที่เคารพนับถืออย่างยิ่งของชาวเกาะสมุย มรณภาพเพราะเรืออัปปาง เมื่อปี พ.ศ. 2519 องค์พระเจดีย์ประดับด้วยกระเบื้องสีทองทั้งองค์ ภายในบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ อยู่ริมทะเลติดต่อระหว่างตำบลลัดดังาม-หน้าเมือง วัดคุณาราม (วัดเขาไผ่) บริเวณกิโลเมตรที่ 13 ใกล้หน้าตักหน้าเมือง มีพระซึ่งชาวบ้าน เรียกว่า หลวงพ่อดัง ปิยะสีโล (ท่านพระครูสมถกิตติคุณ) มรณภาพไปแล้วแต่ศพไม่เน่าเปื่อยบรรจุในโลงแก้วในท่านั่งวิปัสสนากรรมฐาน

สวนผีเสื้อสมุย ตั้งอยู่บนเนินเขาติดทะเลทางทิศใต้ของเกาะสมุยบริเวณแหลม
นาเทียน ห่างจากหมู่บ้านชาวประมงบ้านหัวถนน 3 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 20 ไร่ ภูมิประเทศ
เป็นเนินเขาที่ค่อย ๆ ลาดลงสู่ทะเล มีส่วนที่เป็นสวนพฤกษศาสตร์จัดเป็นสวนหินปลูก
ไม้ดอกไม้ประดับ รวบรวมพันธุ์ไม้ไทย พืชสมุนไพรและไม้ป่านานาชนิด เพื่อจัดเป็น
ที่อยู่สำหรับผีเสื้อ และมีบริเวณที่จัดไว้สำหรับนักท่องเที่ยวได้ชม เช่น บ้านผีเสื้อ เป็นบ้าน
ไม้ไทย ภายในเป็นห้องมีจัดแสดงการเจริญเติบโตของผีเสื้อในรังอย่างละเอียด พิพิธภัณฑ-
สถาน จัดแสดงแมลงทั้งพันธุ์ไทยและพันธุ์ต่างประเทศ

ลักษณะของการท่องเที่ยวบนเกาะสมุย

ในรอบปี พ.ศ. 2550 มีผู้เดินทางมาเยือนเกาะสมุยทั้งหมดจำนวน 1,059,642 คน
ประกอบด้วยชาวต่างประเทศ จำนวน 898,765 คน ซึ่งเป็นตลาดนักท่องเที่ยวหลัก
ส่วนชาวไทยมีจำนวน 160,877 คน ในจำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนชาวต่างประเทศ จำนวน
898,765 คน เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 897,799 คน และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
เพียง 966 คน (ดูตาราง 6)

ตาราง 6

จำนวนผู้เดินทางมาเกาะสมุย ปี พ.ศ. 2550			(หน่วย: คน)
รายการ	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	รวม
ผู้เยี่ยมชมเยือน	160,877	898,765	1,059,642
- นักท่องเที่ยว	153,538	897,799	1,051,337
- นักทัศนจร	7,339	966	8,305

ที่มา. จาก สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศ ภาคใต้ ปี 2550 (หน้า 428), โดย กลุ่มงาน-
ฐานข้อมูลการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551ข, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

ในจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาเกาะสมุยในปี พ.ศ. 2550
สามารถจำแนกตามถิ่นที่อยู่ได้ดังนี้ อเมริกา คิดเป็นร้อยละ 4.66 ยุโรป คิดเป็นร้อยละ

63.23 โอเชียเนีย คิดเป็นร้อยละ 9.82 เอเชีย คิดเป็นร้อยละ 11.20 ตะวันออกกลาง คิดเป็นร้อยละ 2.82 และแอฟริกา คิดเป็นร้อยละ 8.27 (ดูตาราง 7)

ในการเดินทางมายังเกาะสมุยสามารถเดินทางได้ทั้งทางบก ทางทะเลและทางอากาศ แต่ที่นิยมโดยทั่วไปก็มีทางอากาศโดยเครื่องบิน และทางบกโดยรถยนต์โดยสารหรือรถยนต์ส่วนตัว โดยในปี พ.ศ. 2550 พบว่า พาหนะเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้เดินทางเข้าสู่เกาะสมุย คือ รถยนต์ส่วนตัว รถยนต์โดยสาร และเครื่องบิน โดยคิดเป็นร้อยละ 41.00, 27.08 และ 17.71 ตามลำดับ ส่วนพาหนะเดินทางของนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่ใช้เดินทางเข้าสู่เกาะสมุย คือ เครื่องบิน รถยนต์โดยสาร และรถไฟ โดยคิดเป็นร้อยละ 44.75, 19.69 และ 17.15 ตามลำดับ (ดูตาราง 8)

ตาราง 7

จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามถิ่นที่อยู่ ปี พ.ศ. 2550

ถิ่นที่อยู่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อเมริกา	41,775	4.66
ยุโรป	567,652	63.23
โอเชียเนีย	88,179	9.82
เอเชีย	100,580	11.20
ตะวันออกกลาง	25,325	2.82
แอฟริกา	74,288	8.27
รวม	897,799	100.00

ที่มา. จาก สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศ ภาคใต้ ปี 2550 (หน้า 439), โดย กลุ่มงาน-ฐานข้อมูลการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551ข, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

ตาราง 8

จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางสู่เกาะสมุย จำแนกตามพาหนะเดินทาง ปี พ.ศ. 2550

(หน่วย: คน)

พาหนะเดินทาง	นักท่องเที่ยว	ร้อยละ	นักท่องเที่ยวชาว	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
	ชาวไทย		ต่างประเทศ			
เครื่องบิน	27,193	17.71	401,710	44.75	428,903	40.80
รถไฟ	21,451	13.97	154,005	17.15	175,456	16.69
รถยนต์โดยสาร	41,572	27.08	176,782	19.69	218,354	20.77
รถยนต์ส่วนตัว	62,953	41.00	146,510	16.32	209,463	19.92
อื่น ๆ	369	0.28	18,792	2.09	19,161	1.82
รวม	153,538	100.00	897,799	100.00	1,051,337	100.00

ที่มา. จาก สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศ ภาคใต้ ปี 2550 (หน้า 432), โดย กลุ่มงาน-
ฐานข้อมูลการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551ข, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย สามารถพักผ่อนโดยแยกตามประเภทที่พักรได้ดังนี้ โรงแรม เกสต์เฮาส์ บังกะโล/รีสอร์ท บ้านญาติ/บ้านเพื่อน ที่พักในอุทยานแห่งชาติ บ้านพักรับรองของทางราชการ และที่พักแรมอื่น ๆ โดยในปี พ.ศ. 2550 พบว่ามีนักท่องเที่ยวเข้าพักโรงแรม จำนวน 853,475 คน จำแนกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 77,960 คน และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำนวน 775,515 คน นักท่องเที่ยวที่พักบ้านญาติ/บ้านเพื่อนมีจำนวน 127,635 คน จำแนกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 50,968 คน และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำนวน 76,667 คน จำนวนนักท่องเที่ยวที่พักรอุทยานแห่งชาติ จำนวน 69,932 คน จำแนกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 24,315 คน และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำนวน 45,617 คน นอกจากนี้เป็นนักท่องเที่ยวที่พักรตามที่พักแรมอื่น ๆ จำนวน 295 คน โดยมีเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทย (ดูตาราง 9)

ตาราง 9

จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางสู่เกาะสมุย จำแนกตามประเภทที่พัก ปี พ.ศ. 2550

(หน่วย: คน)

สถานที่พัก	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	ร้อยละ	นักท่องเที่ยวชาว ต่างประเทศ	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
1. โรงแรม	77,960	50.78	775,515	86.38	835,475	81.18
2. เกสต์เฮ้าส์	-	-	-	-	-	-
3. บังกาโล/รีสอร์ต	-	-	-	-	-	-
4. บ้านญาติ/เพื่อน	50,968	33.20	76,667	8.54	127,635	12.14
5. ที่พักในอุทยานฯ	24,315	15.84	45,617	5.08	69,932	6.65
6. บ้านพักรับรองฯ	-	-	-	-	-	-
7. อื่น ๆ	295	0.18	-	-	295	0.03
รวม	153,538	100.00	897,799	100.00	1,051,337	100.00

ที่มา. จาก สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศ ภาคใต้ ปี 2550 (หน้า 433), โดย กลุ่มงาน-
ฐานข้อมูลการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551ข, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

ในปี พ.ศ. 2550 พบว่า ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยรวมทุกหมวดของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยว
เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี อยู่ที่ 2,986.50 บาทต่อคนต่อวัน โดยจำแนกเป็นค่าใช้จ่าย
เฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทย 2,216.51 บาทต่อคนต่อวัน และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว-
ต่างประเทศ 3,054.03 บาทต่อคนต่อวัน

จากค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวในปีดังกล่าว ถ้านำมาจำแนกตามหมวด
ค่าใช้จ่ายสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย จะพบว่า เป็นค่าที่พัก 634.31 บาทต่อคนต่อวัน
หรือคิดเป็นร้อยละ 28.62 ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 383.19 บาทต่อคนต่อวัน หรือคิดเป็น
ร้อยละ 17.28 ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก 380.29 บาทต่อคนต่อวัน หรือคิดเป็นร้อยละ
17.16 ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง 262.48 บาทต่อคนต่อวัน หรือคิดเป็นร้อยละ 11.84
ค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัด 85.71 หรือคิดเป็นร้อยละ 3.87 ค่าพาหนะเดินทางใน
จังหวัด 366.24 บาทต่อคนต่อวัน หรือคิดเป็นร้อยละ 16.52 และเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ
104.29 บาทต่อคนต่อวัน หรือคิดเป็นร้อยละ 4.71 ส่วนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว
ต่างประเทศนั้น พบว่า เป็นค่าที่พัก 979.37 บาทต่อคนต่อวัน หรือคิดเป็นร้อยละ 32.07

ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 515.02 บาทต่อคนต่อวัน หรือคิดเป็นร้อยละ 16.87 ค่าซื้อสินค้า และของที่ระลึก 460.59 บาทต่อคนต่อวัน หรือคิดเป็นร้อยละ 15.08 ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง 406.01 บาทต่อคนต่อวัน หรือคิดเป็นร้อยละ 13.29 ค่าบริการท่องเที่ยวภายใน จังหวัด 136.57 บาทต่อคนต่อวัน หรือคิดเป็นร้อยละ 4.47 ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด 442.51 บาทต่อคนต่อวัน หรือคิดเป็นร้อยละ 14.49 และเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 113.96 บาทต่อคนต่อวัน หรือคิดเป็นร้อยละ 3.73 (ดูตาราง 10)

ตาราง 10

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามหมวด
ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ปี พ.ศ. 2550 (หน่วย: บาทต่อคนต่อวัน)

หมวดค่าใช้จ่าย	นักท่องเที่ยว	ร้อยละ	นักท่องเที่ยวชาว	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
	ชาวไทย		ต่างประเทศ			
ค่าที่พัก	634.31	28.62	979.37	32.07	951.55	31.86
ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	383.19	17.28	515.02	16.87	504.39	16.88
ค่าซื้อสินค้า/ของ ที่ระลึก	380.29	17.16	460.59	15.08	454.11	15.21
ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง	262.48	11.84	406.01	13.29	394.44	13.21
ค่าบริการท่องเที่ยว	85.71	3.87	136.57	4.47	132.47	4.44
ค่าพาหนะเดินทาง	366.24	16.52	442.51	14.49	436.36	14.61
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	104.29	4.71	113.96	3.73	113.18	3.79
รวมทุกหมวดค่าใช้จ่าย	2,216.51	100.00	3,054.03	100.00	2,986.50	100.00

ที่มา. จาก สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศ ภาคใต้ ปี 2550 (หน้า 434), โดย กลุ่มงาน-
ฐานข้อมูลการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551ข, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

สำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเยือนเกาะสมุย ในปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามจำนวนครั้ง ในการเดินทางมาท่องเที่ยวในรอบ 1 ปี คิดเป็นจำนวนครั้งเฉลี่ยต่อปี เท่ากับ 1.72 โดย จำแนกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งมีจำนวนครั้งเฉลี่ยต่อปี ในการเดินทางมายังเกาะสมุย เท่ากับ 2.80 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีจำนวนครั้งเฉลี่ยต่อปี ในการเดินทาง มายังเกาะสมุยเท่ากับ 1.53

โดยในปีดังกล่าว นักท่องเที่ยวชาวไทยมีจำนวนครั้งของการเดินทาง 1 ครั้ง เป็นจำนวน 40,222 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 26.19 จำนวนครั้งของการเดินทาง 2 ครั้ง จำนวน 39,091 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 25.46 จำนวนครั้งของการเดินทาง 3 ครั้ง เป็นจำนวน 26,203 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 17.07 จำนวนครั้งของการเดินทาง 4 ครั้ง เป็นจำนวน 9,944 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 6.48 และจำนวนครั้งของการเดินทาง 5 ครั้ง เป็นจำนวน 34,978 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 22.78 และจำนวนครั้งของการเดินทางมากกว่า 5 ครั้ง เป็นจำนวน 3,100 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 2.02 ส่วนนักท่องเที่ยวต่างประเทศมีจำนวนครั้งของการเดินทาง 1 ครั้ง เป็นจำนวน 641,195 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 68.42 จำนวนครั้งของการเดินทาง 2 ครั้ง เป็นจำนวน 190,442 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 21.21 จำนวนครั้งของการเดินทาง 3 ครั้ง เป็นจำนวน 35,904 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 4.00 จำนวนครั้งของการเดินทาง 4 ครั้ง เป็นจำนวน 11,171 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 1.24 และจำนวนครั้งของการเดินทาง 5 ครั้ง เป็นจำนวน 46,087 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 5.13 (ดูตาราง 11)

ตาราง 11

จำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามจำนวนครั้งที่เดินทางมาเกาะสมุย ในรอบ 1 ปี ปี พ.ศ.

2550

(หน่วย: คน)

จำนวนครั้งของ การเดินทาง	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	ร้อยละ	นักท่องเที่ยว ต่างประเทศ	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
1 ครั้ง	40,222	26.19	614,195	68.42	654,417	62.25
2 ครั้ง	39,091	25.46	190,442	21.21	229,533	21.83
3 ครั้ง	26,203	17.07	35,904	4.00	62,107	5.91
4 ครั้ง	9,944	6.48	11,171	1.27	21,215	2.01
5 ครั้ง	34,978	22.78	46,087	5.13	81,065	7.71
มากกว่า 5 ครั้ง	3,100	2.02	-	-	3,100	0.29
รวม	150,538	100.00	897,799	100.00	1,051,337	100.00
จำนวนครั้งเฉลี่ยต่อปี	2.80	-	1.53	-	1.72	-

ที่มา. จาก สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศ ภาคใต้ ปี 2550 (หน้า 440), โดย กลุ่มงาน-ฐานข้อมูลการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551ข, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเป็นจำนวน 9,930.91 ล้านบาท จำแนกเป็นรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย 981.47 ล้านบาท และเป็นรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 8,949.44 ล้านบาท มาในปี พ.ศ. 2550 เกาะสมุยมีรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเป็นจำนวน 14,056.12 ล้านบาท โดยจำแนกเป็นรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย 841.23 ล้านบาท และเป็นรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 13,214.89 ล้านบาท (ดูตาราง 12)

ตาราง 12

รายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเกาะสมุย ระหว่างปี พ.ศ. 2546-2550 (หน่วย: ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	รายได้จากการท่องเที่ยว		รวม	เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
	นักท่องเที่ยวชาวไทย	นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ		
2546	981.47	8,949.44	9,930.91	-
2547	981.13	10,307.75	11,288.88	13.67
2548	980.83	11,753.96	12,734.79	12.81
2549	857.57	13,143.71	14,001.28	9.95
2550	841.23	13,214.89	14,056.12	0.39

ที่มา. จาก 1. สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศ ภาคใต้ ปี 2546 (หน้า 463), โดย กลุ่มงานฐานข้อมูลการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2547, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

2. สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศ ภาคใต้ ปี 2547 (หน้า 380), โดย กลุ่มงานฐานข้อมูลการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2548ข, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

3. สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศ ภาคใต้ ปี 2548 (หน้า 405), โดย กลุ่มงานฐานข้อมูลการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2549, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

4. สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศ ภาคใต้ ปี 2549 (หน้า 440), โดย กลุ่มงานฐานข้อมูลการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

5. สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศ ภาคใต้ ปี 2550, โดย กลุ่มงานฐานข้อมูลการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551ข, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

สถิติข้อมูลสถานพักแรมบนเกาะสมุยของนักท่องเที่ยว ในช่วงปี พ.ศ. 2546-2550 แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการเดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุยของนักท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งจะทำให้การท่องเที่ยวบนเกาะสมุยมีการขยายตัวมากขึ้น (ดูตาราง 13)

ตาราง 13

สถิติการเข้าพักแรมบนเกาะสมุยของนักท่องเที่ยว จำแนกตามกลุ่ม ในช่วงปี พ.ศ. 2546-2550

ข้อมูลสถานพักแรม	เดือนมกราคม-เดือนธันวาคม				
	ปี พ.ศ. 2546	ปี พ.ศ. 2547	ปี พ.ศ. 2548	ปี พ.ศ. 2549	ปี พ.ศ. 2550
จำนวนโรงแรม (แห่ง)	357	383	356	360	403
กลุ่ม 1	44	51	53	64	93
กลุ่ม 2	25	33	39	52	65
กลุ่ม 3	30	36	42	46	51
กลุ่ม 4	78	84	61	92	96
กลุ่ม 5	180	179	161	106	98
จำนวนห้องพัก (ห้อง)	10,913	12,315	12,769	13,290	14,405
กลุ่ม 1	3,091	3,550	4,093	4,609	5,798
กลุ่ม 2	969	1,461	1,690	2,402	2,352
กลุ่ม 3	1,234	1,575	1,776	2,402	1,879
กลุ่ม 4	2,005	2,119	1,642	2,353	2,334
กลุ่ม 5	3,614	3,610	3,568	2,214	2,072
อัตราการเข้าพักเฉลี่ย (%)	55.01	62.04	66.42	68.29	64.23
กลุ่ม 1	60.46	69.83	72.16	74.74	68.63
กลุ่ม 2	58.43	66.02	70.21	70.63	65.72
กลุ่ม 3	58.18	63.53	66.34	66.99	62.63
กลุ่ม 4	54.86	59.58	62.84	62.06	58.96
กลุ่ม 5	48.48	53.56	59.74	59.95	57.61
จำนวนนักท่องเที่ยวที่พัก					
โรงแรม (คน)	724,193	809,206	837,495	840,076	853,475
กลุ่ม 1	245,242	285,495	295,585	321,520	361,181
กลุ่ม 2	75,317	107,107	119,128	157,602	156,651
กลุ่ม 3	92,119	108,428	121,224	109,020	108,631

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อมูลสถานพักแรม	เดือนมกราคม-เดือนธันวาคม				
	ปี พ.ศ. 2546	ปี พ.ศ. 2547	ปี พ.ศ. 2548	ปี พ.ศ. 2549	ปี พ.ศ. 2550
กลุ่ม 4	135,818	132,093	106,699	132,236	123,124
กลุ่ม 5	175,697	176,083	194,859	119,698	103,888
ระยะพำนักเฉลี่ย (วัน)	5.62	6.13	6.77	7.42	7.42
กลุ่ม 1	5.26	5.85	6.60	7.29	7.71
กลุ่ม 2	5.31	6.05	6.76	7.45	6.98
กลุ่ม 3	5.58	6.11	6.71	7.37	7.25
กลุ่ม 4	5.58	6.15	6.66	7.51	7.27
กลุ่ม 5	6.32	6.64	7.14	7.56	7.40
จำนวนคนต่อห้อง	1.88	1.79	1.84	1.90	1.90
กลุ่ม 1	1.92	1.84	1.84	1.92	1.97
กลุ่ม 2	1.94	1.84	1.86	1.90	1.93
กลุ่ม 3	1.97	1.82	1.89	1.91	1.85
กลุ่ม 4	1.89	1.76	1.88	1.86	1.78
กลุ่ม 5	1.75	1.68	1.78	1.86	1.77

ที่มา. จาก 1. สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศ ภาคใต้ ปี 2546 (หน้า 463), โดย กลุ่มงานฐานข้อมูลการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2547, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

2. สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศ ภาคใต้ ปี 2547 (หน้า 380), โดย กลุ่มงานฐานข้อมูลการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2548, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

3. สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศ ภาคใต้ ปี 2548 (หน้า 405), โดย กลุ่มงานฐานข้อมูลการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2549, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

4. สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศ ภาคใต้ ปี 2549 (หน้า 440), โดย กลุ่มงานฐานข้อมูลการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

5. สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศ ภาคใต้ ปี 2550, โดย กลุ่มงานฐานข้อมูลการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.